

РЕШЕНИЕ

№ 418

гр. Плевен, 09.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ПЛЕВЕН, IX ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на единадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Вера Св. Найденова

при участието на секретаря ЦЕЦКА С. ШУТЕВА
като разгледа докладваното от Вера Св. Найденова Гражданско дело № 20234430104662 по описа за 2023 година

Пред ПлРС е депозирана искова молба /петитума уточнен с молба от 05.12.2023 г./ от Й. Д. П., ЕГН *****, от ***, против *** И., ЕГН *****, /с наследници А. Д. И., ЕГН 7112204071, В. Й. И., ЕГН *****, и А. Й. И., ЕГН *****, всички от ***/, за признаване за установено, че ответникът дължи на ищеца сумата от 10 000,00 лева, ведно с законната лихва върху главницата, считано от 14.09.2022 г. до окончателното й плащане, както и сторените по делото разноски. В обстоятелствената част на исковата молба се твърди, че по заявление за издаване на заповед за изпълнение по чл.417 от ГПК е образувано ч.гр.д. №4879/2022 г. на ПлРС, по което има издадена заповед за изпълнение и изпълнителен лист, срещу които длъжниците /като наследници на *** И./ са възразили, поради което в срок предявява иск за установяване на съществуването на вземането си. Твърди се, че сумата произтича от запис на заповед. Моли съда да уважи претенцията, като се присъдят и сторените разноски. В с.з. проц.представител на ищеца – адв.Р.М. от ПАК, сочи, че вземането по записа на заповед не е погасено по давност, тъй като издателят му е обявен за изчезнал преди падежа и е налице хипотезата на чл.515 от ТЗ. Твърди се, че е налице непреодолима сила, при която съгласно текста на чл.515 от ТЗ сроковете се удължават до преустановяване на обстоятелството на непреодолима сила. Посочва, че по

записа на заповед има извършени две плащания, които също прекъсват давността.

В срока по чл.131 от ГПК ответниците депозират писмен отговор чрез адв.Л.Т. от ПАК, в който сочат, че искът е неоснователен. Посочва се, че ищецът не е поемател по представения запис на заповед, тъй като изрично в него е посочено, че авалирането на задължението от страна на *** И. е при условията, при които е поето като управител и представител на дружеството ***. Твърди се, че този характер на задължаването при условие изключва безусловния характер на плащането по издадената запис на заповед и я прави невалидна. Прави се възражение за погасяване по давност на основание чл.531 от ТЗ, тъй като падежът на записа на заповед е 25,07,2018 г. и срокът за предявяването ѝ е 25,07,2021 г., а заявлението по чл.417 от ГПК е постъпило в ПлРС на 16,08,2022 г. В с.з. проц.представител на ответниците сочи, че процесната Запис на заповед не е оспорена за автентичност, тъй като издателят *** И. е безвестно отсъстващо лице и не може по никакъв начин да се вземе неговото становище. От името на обявените за негови наследници, но не по закон, а със съдебно решение, при което има съществена разлика, тъй като няма открито наследство /за да може да се направи изявление дали те приемат или се отказват от наследството/, се възражава изцяло срещу това вземане - частично в размер на 10 000,00 лева, тъй като видно от самата Запис на заповед падежът на вземането е на 25,07,2018 г., а законът е категоричен - чл.531 от ТЗ визира 3-годишна давност за предявяване на иска. Възражава се срещу отразените плащания върху Записа на заповед, тъй като те не изхождат от лицето-издател на Записа на заповед и той не е в състояние от изчезването си от 2015 г. по никакъв начин да потвърди това плащане от кого е извършено, така че това възражение и това отбелязване е без правно значение. Освен това се твърди, че не е посочено кой плаща вместо издателя, поради което считат, че не може да се приложи текста на чл.515 от ТЗ за непреодолима сила, тъй като в ал.2 е казано, че при това положение трябва да бъде уведомено лицето, респ.ответниците, че има непреодолими пречки за търсене на сумата по граждански път. Адв.Т. счита, че нормата на чл.515 от ТЗ е относима когато става въпрос за Запис на заповед за предявяване, а в случая процесния запис на заповед има конкретен падеж. Моли съда да приеме, че вземането е погасено по давност, а освен това за отбелязванията няма данни кой е плащал, пък и дружеството *** е в несъстоятелност от 2016

г., така че няма как да се плати от дружество в несъстоятелност.

След съвкупна преценка на доказателствата по делото, съдът приема за установено следното от фактическа страна:

По делото е приобщено ч.гр.д. №4879/2022 г. по описа на ПлРС, от което се установява, че по искане на кредитора – Й. Д. П., е издадена заповед за изпълнение по чл.417 от ГПК, с която е разпоредено на длъжника *** И., ЕГН *****, с постоянен и настоящ адрес в г***, да заплати на кредитора Й. Д. П., ЕГН *****, от ***, сумата от 10 000,00 лева, представляваща вземане по запис на заповед, издаден на 25,07,2008 г. в гр.Плевен, с падеж на 25,07,2018 г., ведно със законната лихва, считано от 14,09,2022 г. до окончателното изплащане на задължението, както и разноски в размер на 200,00 лева за държавна такса и 100,00 лева за адвокатско възнаграждение. Посочено е, че вземането произтича от задължение по ЗАПИС НА ЗАПОВЕД, издаден на 25,07,2008 година в гр.Плевен, с падеж на 25,07,2018 г. Установява се от ч.гр.д., че след изпратени ПДИ от ЧСИ М.***, рег.№891 на *** на ЧСИ, до наследниците на *** И., същите са депозирали възражения чрез адв.Л.Т. от ПАК, и съответно с определение от 13,07,2023 г. на заявителя е указано, че може да предяви иск относно вземането си.

Претенцията на ищеца намира своето правно основание в разпоредбата на чл.422 от ГПК. Налице е спор между страните относно дължимостта на вземането по издадени в полза на ищеца заповед за изпълнение и изпълнителен лист по ч.гр.д. №4879/2022 г. На ПлРС. Предявеният иск е допустим, тъй като във всички случаи, когато заповедта за изпълнение и изпълнителният лист са издадени въз основа на предвиден в закона несъдебен акт /несъдебно изпълнително основание/ и е постъпило възражение от длъжника в установения двуседмичен срок, заявителят /кредиторът/ разполага с възможността да реализира правата си, предявявайки претенцията по чл. 422 от ГПК.

Разгледан по същество, искът е неоснователен.

Като доказателство по делото /в ч.гр.д.№4879/2022 г. на ПлРС/ е приложено заверено копие от процесната Запис на заповед, издадена на 25,07,2008 г. в гр.Плевен от *** И., с падеж – 25,07,2018 г.

Вземането на ищеца Й. Д. П. произтича от издаден запис на заповед от 25,07,2008 г. Безспорно е, че записът на заповед е абстрактна, формална,

едностранна сделка с менителничен ефект, спрямо която намират приложение и правилата за договорите /арг. от чл.44 от ЗЗД/. Посочената сделка е материализирана в посочената от чл.535 от ТЗ писмена форма, наличието на която е абсолютно условие за действителността и съответно за провеждане на ефекта ѝ. Липсата на някой от задължителните реквизити, посочени в цитирания законов текст, лишава документа от качеството му на запис на заповед, съобразно разпоредбата на чл.536, ал.1 от ТЗ. В конкретния случай процесният запис на заповед е формално редовен от външна страна, тъй като притежава всички необходими реквизити по чл.535 от ТЗ. Процесният запис на заповед е издаден от ответника *** И. в качеството му едновременно на физическо лице и управител на *** гр.Плевен - авалист на задължението. Видно е, че падежът е бил определен на 25,07,2018 г. При наличието на точно фиксиран падеж, предявяването на записа на заповед за плащане не е необходимо и не се отразява върху възможността да бъде ангажирана отговорността на издателя и авалиста по реда на чл.417 от ГПК. В този смисъл са и разясненията, дадени в т.3 на ТР №1/28,12,2005 г. на ОСТК на ВКС на РБ.

Тук е мястото да се отбележи, че след издаването на процесния запис на заповед с влязло в сила решение по гр.д. №8227/2016 г. на ПЛРС, на основание чл.9 от ЗЛС е било обявено безвестното отсъствие на ответника *** И., като във владение на имотите на отсъстващия са били въведени неговата съпруга и низходящи. С постановяването на горното решение не се прекратява правоспособността на ответника, като последният продължава да бъде носител на права и задължения, тоест същият е надлежно легитимиран да отговаря и по искове за изпълнение на задълженията по процесния запис на заповед.

Основното възражение на процесуалния представител на ответника е свързано с довода, намерил израз в отговора на исковата молба, че задължението на ответника е погасено по давност. Както се посочи и по-горе, падежът на записа на заповед е бил точно определен, като не е било необходимо извършването на действия по предявяването на записа на заповед за плащане. Съгласно разпоредбата на чл.531, ал.1 от ТЗ, която намира субсидиарно приложение по арг. от чл.537 от ТЗ, исковите по записа на заповед срещу издателя се погасяват с тригодишна давност от падежа. Следователно в случая началният момент, от който е започнала да тече

погасителната давност за вземането срещу ответника, произтичащо от процесния запис на заповед, е 25,07,2018 г. Видно е, че заявлението за издаване на заповед за изпълнение по чл.417 от ГПК и изпълнителен лист срещу длъжника е регистрирано в деловодството на ПлРС на 14,09,2022 г., тоест повече от година след изтичането на предвидената в закона тригодишна давност. Няма данни за спиране или прекъсване на давността, като извършените частични плащания по процесния запис на заповед /от 20,11,2016 г. и 16,11,2019 г./ са ирелевантни за предмета на спора, доколкото са извършени от трети лица, а не от ответника *** И., който към този момент е бил безвестно отсъстващ, като последното известие за него датира от 10,09,2015 г. Действително, възможно е плащане и чрез посредник, но съгласно разпоредбата на чл.516, ал.1 от ТЗ, посредникът трябва да е посочен от издателя на записа на заповед, каквито доказателства липсват в настоящия случай. Дори и да се приеме, че е налице плащане, няма как същото да е със знанието и съгласието на издателя на записа на заповед, с оглед посоченото по-горе решение по гр.д. №8227/2016 г. на ПлРС.

Горното позволява да се обобщи, че вземането на ищеца срещу издателя на записа се е погасило по давност, поради което предявеният положителен установителен иск по чл.422 от ГПК е неоснователен и следва да бъде отхвърлен изцяло.

За пълнота следва да бъде отбелязано, че е неоснователно възражението на проц.представител на ищеца, че на основание чл.515 от ТЗ следва да се приеме, че е налице непреодолима сила, и срокът за предявяване на записа на заповед следва да се удължи до преустановяването ѝ, доколкото в случая записът на заповед е платим на определен падеж, а не на предявяване.

Ответникът не е претендирал деловодни разноски, поради което такива не следва да се присъждат.

По изложените съображения Плевенският районен съд

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от Й. Д. П., ЕГН *****, от ***, против *** И., ЕГН *****, от ***, иск с правно основание чл.422 вр.чл.415 от ГПК вр. чл.538, ал.1 от ТЗ, за признаване за установено, че ответникът

дължи на ищеца сумата от 10 000,00 лева, дължима по запис на заповед от 25,07,2008 г., с падеж 25,07,2018 г., ведно с законната лихва върху главницата, считано от 14,09,2022 г. до окончателното ѝ плащане, за която сума е издадена заповед за изпълнение и изпълнителен лист по ч.гр.д.№4879/2022 г. на ПЛРС, КАТО НЕОСНОВАТЕЛЕН - ПОГАСЕН ПО ДАВНОСТ.

Решението подлежи на обжалване пред Плевенския окръжен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Плевен: _____